

Orla, dnia 14 marca 2014 r.

GOPS.410.3.2014

Pan Piotr Selwesiuk

Wójt Gminy Orla

W załączeniu przedstawiam sprawozdanie z realizacji w 2013 r. Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Orla na lata 2013-2016, przyjętego uchwałą nr XVI/119/13 Rady Gminy Orla z dnia 28 lutego 2013 r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI W 2013 ROKU
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE ORLA NA LATA 2013-2016**

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) nakłada na organy administracji rządowej i samorządowej wiele zadań realizowanych w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, a także zapewnienia szeroko rozumianej pomocy osobom i rodzinom jej doświadczającym.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 powołanej ustawy jednostki samorządu terytorialnego realizują przypisane im zadania na zasadach określonych m.in. w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, z 2013 r. poz. 1563).

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Realizując zapisy ustawowe Rada Gminy Orla w dniu 28 lutego 2013 r. uchwałą nr XVI/119/13 przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Orla na lata 2013-2016. Zgodnie z przyjętymi założeniami do najważniejszych celów Programu należą:

- 1) podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Orla na temat zjawiska przemocy, o możliwościach profilaktyki i przeciwdziałania przemocy oraz możliwościach uzyskania pomocy;
- 2) zmniejszenie przemocy w rodzinach na terenie Gminy Orla;
- 3) podnoszenie umiejętności i kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez służby zajmujące się zjawiskiem przemocy w rodzinie;
- 4) zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla osób zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy na terenie Gminy Orla;
- 5) zapewnienie kompleksowej ochrony członkom rodzin z terenów Gminy Orla, w których występuje przemoc;
- 6) oddziaływanie na sprawców przemocy poprzez realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy.

W oparciu o w/w cele określono w programie podstawowe zadania do realizacji w gminie Orla. Ich realizacja w 2013 roku przedstawiała się następująco:

Zadanie 1: realizacja działań edukacyjnych i szkoleniowych w ramach gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy:

- 1) w ramach działań edukacyjno - informacyjnych na temat przemocy w rodzinie na tablicy informacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli zamieszczono informację Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" skierowana do ofiar przemocy oraz „Kartę praw osoby dotkniętej przemocą w rodzinie”. Wzbogacona została biblioteka szkolna o następujące zasoby biblioteczne: „Agresja i przemoc”,

- „Przemoc rówieśnicza”, „Przemoc wobec dzieci i młodzieży w środowisku rówieśniczym i rodzinnym”, „Dziecko w świetle telewizji i komputera”, „Patologiczny hazard i Internet”, „Internet i komputer – instrukcja bezpiecznej obsługi”, „Będę świadkiem w sądzie” oraz „Zamiast klapsów – jak z szacunkiem i miłością wyznaczać dziecku granice”,
- 2) podejmowano działania o charakterze edukacyjnym skierowane do rodziców. W Zespole Szkół z d.n.j.b. im. Ziemi Orłańskiej w Orli:
 - a) podczas ogólnych zebrań rodziców, pedagog szkolny zaprezentował prezentację multimedialną nt. „Blżej siebie dalej od uzależnień” (luty 2013 r.) oraz „Trudny okres dorastania” (kwiecień 2013 r.);
 - b) w miesiącu wrześniu 2013 r. zorganizowano wywiadówkę profilaktyczną pt. „Odpowiedzialność karna nieletnich”, która została przeprowadzona przez przedstawiciela policji Wydziału Prewencji w Bielsku Podlaskim;
 - c) przygotowano prelekcję psychologa Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bielsku Podlaskim nt. „Rodzice współtwórcami sukcesu szkolnego swojego dziecka” – luty 2013 r.;
 - d) zorganizowano warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców, które były prowadzone podczas spotkań klasowych.
 - 3) Zespół Szkół w Orli podejmował działania skierowane do dzieci, poprzez realizację programów profilaktycznych m.in.:
 - a) „Reagujemy na otaczające zło” – klasa I –III gimnazjum;
 - b) „Myślę nie, mówię nie” – klasa IV –VI szkoła podstawowa;
 - c) „Szkoła dobrego wyboru” – klasa VI szkoła podstawowa i II gimnazjum;
 - d) „Klub bezpiecznego Puchatka” – klasa I – III szkoła podstawowa;
 - e) „Bezpieczne dziecko” – klasa I –III szkoła podstawowa;
 - f) „Szkoła dla rodziców” – klasa IV szkoła podstawowa;
 - g) „Trening asertywności” – klasa VI szkoła podstawowa;
 - h) „Trening zastępowania agresji” – klasa IV szkoła podstawowa.oraz prowadzona była kampania: „Zachowaj trzeźwy umysł” (klasa V-VI szkoły podstawowej), jak również był realizowany projekt edukacyjny skierowany do klasy II gimnazjum pt. „Internet; przyjaciel czy wróg”.
 - 4) w ramach podnoszenia kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie, pracownicy GOPS w Orli zostali zgłoszeni do udziału w szkoleniach organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku:
 - a) Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli uczestniczył w dniu 5 kwietnia 2013 r. w Seminarium skierowanym do Przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych gmin województwa podlaskiego oraz w dniu 16.09.2013 r. w szkoleniu nt. „Dokumentacja i ochrona danych osobowych w LZI”;
 - b) Starszy Pracownik Socjalny GOPS w Orli uczestniczył w następujących szkoleniach:
 - Praca z osobą doznającą przemocy dla członków LZI (25-26.04.2013 r.),
 - Praca z rodziną z problemem przemocy (23-24.04.2013, 28-29.05.2013, 25-27.06.2013),
 - Indywidualny plan pomocy dla osoby dotkniętej przemocą w rodzinie – opracowanie, monitoring (24.06.2013 r.).
 - 5) członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orli uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym skuteczności działań GKRPA.

Zadanie 2: tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania czasu:

- 1) dzieci i młodzież mają możliwość skorzystania z szerokiego wachlarza propozycji dotyczących spędzania wolnego czasu, oferowanych przez różne podmioty. W Zespole Szkół w Orli funkcjonują różnego typu koła przedmiotowe i koła zainteresowań m.in.:

- a) koła przedmiotowe: zajęcia rozwijające lub wyrównujące z: języka białoruskiego, języka rosyjskiego, języka angielskiego, języka polskiego, matematyki, informatyki, przyrody, języka cerkiewno-słowiańskiego;
 - b) koła zainteresowań: koło teatralne, koło taneczne, koło plastyczne, Szkolne Koło Regionalne, koło wędkarskie, koło dziennikarskie, koło filmowe; Zespół 1/3, Chór dziecięco-młodzieżowy, ZHP i SKS
- 2) Zespół Szkół w Orli organizował czas wolny dla dzieci i młodzieży, m.in. poprzez:
 - a) gry i zabawy świetlicowe;
 - b) zajęcia sportowe na „Orliku”;
 - c) grupowe korzystanie z placu zabaw przez dzieci przedszkolne i klas I-III szkoły podstawowej;
 - d) rajdy rowerowe klas V, VI szkoły podstawowej i II gimnazjum;
 - e) biwak nad zalewem „Bachmaty” w Dubiczach Cerkiewnych dla klas I i III gimnazjum;
 - f) wyjazd pielgrzymkowo-wypoczynkowy po diecezji Lubelsko-Chełmskiej;
 - g) udział w zawodach sportowych;
 - h) turniej szkół w piłce ręcznej.
 - 3) zorganizowane zostały spotkania integracyjne w Zespole Szkół w Orli m.in.: ślubowanie klas I szkoły podstawowej i I gimnazjum; dzień języków; spotkanie opłatkowe; choinka noworoczna; dzień rodziny,
 - 4) dzieci uczestniczyły w konkursie literackim pt.: „Zbuduję dom z cegieł miłości” – klasa I-III gimnazjum; w konkursie plastycznym pt.: „ Jestem szczęśliwy” – klasa I – VI szkoła podstawowa oraz pt.: „ Antyreklama używek” – dzieci i młodzież uczestnicząca w wyjeździe wakacyjnym.
 - 5) godziny pracy Gminnego Ośrodka Kultury w Orli zostały ustalone tak, aby dzieci i młodzież kończąca zajęcia lekcyjne mogła tam spędzić czas wolny, skorzystać z internetu, a także uczestniczyć w zajęciach plastycznych, kulinarnych, grach i zabawach integrujących i rozwijających. Działalność instytucji kultury ma przede wszystkim na celu zaprezentowanie młodemu pokoleniu dorobku kulturalnego ich „małej ojczyzny”, a także pokazanie, że ciekawie można spędzić wolny czas bez używek i gier komputerowych. Każdego roku Gminny Ośrodek Kultury współpracując z GKRPA w Orli organizuje „ferie zimowe”, podczas których uczestnicy mają możliwość aktywnego spędzania czasu podczas zajęć w GOK-u oraz na zorganizowanych wyjazdach do kina, muzeów, na basen itp. Równie dużym zainteresowaniem cieszą się propozycje wakacyjne GOK-u. Podczas różnego typu warsztatów młodzież i dzieci poznają historię, tradycję i kulturę naszego regionu. W 2013 r. GOK w Orli realizował projekt pt. „Patrz Człowiek” – w stronę edukacji międzykulturowej.
 - 6) Zajęcia pozalekcyjne organizuje również Parafia Prawosławna w Orli. Co sobotę odbywają się spotkania członków chóru młodzieżowego. Członkowie Bractwa Młodzieży Prawosławnej oraz jego sympatycy uczestniczą w spotkaniach okolicznościowych, a także w organizowanych przez Bractwo wyjazdach wakacyjnych.
 - 7) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orli dofinansowała 3 wyjazdy wakacyjne z wpisanym programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży, jak również zorganizowała 4 konkursy w ramach działań wakacyjnych i szkolnych.

Zadanie 3: prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim oraz ze Stowarzyszeniem na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament” w Bielsku Podlaskim w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy;

- 2) członkowie GKRPA w Orli wielokrotnie udzielali informacji ofiarom przemocy w rodzinie. Prowadzono też rozmowy ze sprawcami przemocy domowej podczas rozmów motywujących do leczenia z nałogu alkoholowego. Komisja zlecając sporządzenie wywiadu, informowała pisemnie policję o możliwości stosowania przemocy wobec najbliższych, prosząc o interwencję w konkretnych sprawach. GKRPA w Orli udzieliła informacji dla 7 osób (sprawców przemocy) na temat programów korekcyjno-edukacyjnych oraz przeprowadziła na posiedzeniach Komisji z 11 osobami nadużywającymi alkoholu rozmowy motywujące do zaprzestania spożywania alkoholu. Członkowie GKRPA w Orli udzielili informacji oraz porad dla 7 rodzin dotkniętym przemocą.
- 3) Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Orli został powołany Zarządzeniem Nr 13/11 Wójta Gminy Orla z dnia 5 maja 2011 r., zmienionym Zarządzeniem Nr 1/2012 Wójta Gminy Orla z dnia 10 stycznia 2012 r.. W jego skład wchodzi przedstawiciele jednostek, organizacji i instytucji określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Gminny Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie gminy Orla. W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Orli wchodzi przedstawiciele:
 - a) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli;
 - b) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orli;
 - c) Komendy Powiatowej Policji w Bielsku;
 - d) Zespołu Szkół z dodatkowym nauczaniem języka białoruskiego im. Ziemi Orlańskiej w Orli;
 - e) Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Alma Med” w Orli;
 - f) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim;
 - g) Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament” w Bielsku Podlaskim.

Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionej uchwały, Zarządzenia Wójta Gminy Orla, porozumień zawartych między Wójtem Gminy Orla, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Regulaminu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Orli przyjętego przez członków Zespołu oraz uchwały Nr XVI/119/13 Rady Gminy Orla z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Orla na lata 2013-2016.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach Gminny Zespół Interdyscyplinarny lub przewodniczący Zespołu tworzy grupy robocze, których prace prowadzone są w zależności od zgłaszanych potrzeb lub wynikają z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Członkami grup roboczych mogą być członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego lub inni pracownicy wyżej wymienionych instytucji wskazane przez osoby podpisujące porozumienie.

Członkowie Zespołu oraz grup roboczych, zgodnie z zawartymi porozumieniami, wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych, dlatego też porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach zespołu lub grup roboczych wytypowanych przedstawicieli.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli.

W 2013 roku do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Orli wpłynęło 10 „Niebieskich Kart”, które były założone w 6 rodzinach pochodzących z terenu gminy

Orla. Powoływane były grupy robocze dla każdej z rodzin, w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w danej rodzinie. W danym roku odbyło się 55 posiedzeń grup roboczych, w tym 31 spotkań z osobami, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie oraz 24 spotkań z osobami, co do której istnieje podejrzenie że stosuje przemoc w rodzinie. Grupa robocza opracowała indywidualne plany działań wobec w/w rodzin, które były dokumentowane oraz monitorowane przez wyznaczone osoby z grupy roboczej. Grupa robocza postanowiła w 4 przypadkach zakończyć procedurę „Niebieskiej Karty”, przy czym w 1 przypadku ponownie wszczęto procedurę „NK”. Na dzień 31 grudnia 2013 r. prowadzonych było 3 procedury „Niebieskich Kart”.

4) Asystentura rodzin. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 roku, wprowadziła m.in. asystenta rodzin, którego gmina zatrudnia celem wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Poza tym gmina powinna zapewnić wsparcie, polegającej na:

- a) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- b) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- c) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- d) podniesieniu świadomości opiekuńczo-wychowawczej rodziny;
- e) pomocy w integracji rodziny;
- f) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- g) dążeniu do reintegracji rodziny.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Jej zadaniem jest zapobieganie sytuacjom wyżej wspomnianym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. Rodzaj pomocy, forma oraz rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Natomiast potrzeby powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli w 2013 r. zatrudnił 1 asystenta rodziny, który miał pod swoją opieką 5 rodzin.

Zadanie 4: opracowywanie i realizację programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie:

Działania podejmowane w ramach przedmiotowego zadania omówiono w pkt 1.

Zadanie 5: działania interwencyjne skierowane do sprawców przemocy w rodzinie:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orli podejmuje działania w stosunku do osób nadużywających alkoholu, które bardzo często są sprawcami agresji lub przemocy. Komisja występowała z wnioskami do Rewiru Dzielnicowych w Orli o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego na temat tych osób i ich rodzin. Po potwierdzeniu przez policję, że dana osoba nadużywa alkoholu i potrzebuje specjalistycznej pomocy, prowadzone były rozmowy profilaktyczno-ostrzegawcze. W tym celu na posiedzenie komisji wzywano 11 osób. Podczas prac Komisji skierowano do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim 3 wnioski w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego.
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli realizuje swoje zadania zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. oraz aktami wykonawczymi. W praktyce pracownik socjalny zajmuje się problemami, które zagrażają prawidłowemu funkcjonowaniu społeczeństwa i starają się łagodzić nierówności, które niekorzystnie oddziałują na sytuację materialną ludzi i społeczeństwa. Dlatego praktyka pracy socjalnej obejmuje profesjonalną pomoc dla jednostek, rodzin, grup, organizacji i społeczności, aby

wzmocnić lub przywrócić ich zdolność do optymalnego funkcjonowania i stworzyć sprzyjające temu warunki społeczne. Pracownik socjalny GOPS w Orli podejmuje działania w bardzo wielu formach pracy socjalnej. Z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli w 2013 roku skorzystało 116 rodzin, tj. 352 osób w rodzinach. Z powodu występowania przemocy domowej Ośrodek w udzielił pomocy w 6 przypadkach, liczba osób w tych rodzinach wynosiła 18.

Zadanie 6: monitorowanie prowadzonych działań, które pozwolą na systematyczną ocenę efektów:

Monitorowaniem realizacji *Gminnego Programu* oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmuje się Koordynator Gminnego Programu – pedagog Zespołu Szkół z dodatkowym nauczaniem języka białoruskiego im. Ziemi Orłańskiej w Orli w porozumieniu z Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli, który jest odpowiedzialny za realizację programu oraz z przewodniczącą Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orli.

Niniejsze sprawozdanie przygotowane zostało w oparciu o informacje uzyskane od podmiotów współrealizujących Gminny Program i działających w Zespole Interdyscyplinarnym, które dzięki podejmowanym inicjatywom realizują działania wynikające z Programu, mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Systematyczna ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Orla na lata 2013-2016 stanowi podstawę do jego doskonalenia, a co za tym idzie wprowadzenia ewentualnych korekt, nowych rozwiązań wynikających z dynamiki zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz doświadczeń podmiotów realizujących Program.

Podsumowanie

Podsumowując, należy stwierdzić, że zdania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Orla były realizowane na wszystkich niezbędnych poziomach. Ważnym atutem jest praktyka w zakresie funkcjonowania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Orli, co owocuje jakością współpracy między poszczególnymi elementami systemu w Gminie Orla.

Ustalone kierunki działań podejmowane są zgodnie z harmonogramem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Orla na lata 2013-2016. Zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” wdrażano procedury i standardy działania Zespołu. Na terenie Gminy Orla funkcjonują instytucje zapewniające wszechstronną pomoc rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Podejmowane są liczne działania profilaktyczno – edukacyjne oraz szkoleniowe, skierowane bezpośrednio do mieszkańców oraz do specjalistów udzielających pomocy i wsparcia.

Instytucje i podmioty starają się maksymalnie wspierać rodziny w trudnych sytuacjach życiowych, w szczególności dzieci.

Opracował i przygotował sprawozdanie:

- 1) Koordynator programu – Pani Maria Szeretucha
– pedagog Zespołu Szkół z dodatkowym nauczaniem języka białoruskiego im. Ziemi Orłańskiej w Orli.
- 2) Osoba odpowiedzialna za realizację programu – Pani Marta Osa
– Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli.